

Motion – Livsmedelsupphandling och uppdaterad kostpolicy

Ska vi köpa ekologiska äpplen från Nya Zeeland?

Vår omvärld förändras snabbt och utanför vår kontroll. Vem trodde för ett par år sedan att frihandeln skulle vara hotad, krig i vårt närområde och ett ökad fokus på vår nationella beredskap och samhällets robusthet. Vi som kommun måste både säkerställa att vi klarar våra åtaganden i kris och krig samtidigt som vi säkerställer samt skyddar vår egen livsmedelsproduktion (de gröna näringarna). Vi har idag i vår policy 25% ekologiska varor – men detta kan innebära att det kommer ekologiska äpplen från Nya Zeeland.

Tranås kommun ska därför gå ifrån kravet på ekologiska varor i vår kostpolicy och införa begreppet svenskråvara i sin livsmedelsproduktion och upphandling för att gynna vår egen livsmedelsproduktion. Detta görs i fem huvudsyften:

- Att stärka den inhemska livsmedelsproduktionen
- Att stötta de lokala gröna näringarna
- Att öka den civila beredskapen och stärka samhällets resiliens (motståndskraft/ beredskap)
- Att koppla arbetet till en ökad folkhälsa i enlighet med våra strategidokument (Strategi för Socialhållbarhet och Strategi för ekologisk hållbarhet)
- Att se över möjligheten att mäta CO₂-påverkan från inköpta livsmedel (CO₂e/ kg livsmedel)

Sverige som land behöver bygga upp sin motståndskraft och minska vårt beroende av import av livsmedel. Detta leder till att vi stärker våra gröna näringar och säkerställa att en starkt och hållbar livsmedelsproduktion kan bibehållas och utvecklas.

Idag är det möjligt att till 78% att köpa svenskproducerat (Skövde kommun ligger på 76 procent och Tranås kommun på 48 procent) de övriga 22 procenten är varor så som kaffe, bananer etc som det inte finns någon inhemska produktion av. Idag köper Tranås kommun svenskproducerat bröd och kött enligt avtal.

Vårt önskemål är att gå längre och ange svensk råvara som utgångspunkt för vår upphandling och med det öka kvalitén på den mat som produceras och konsumeras i vår kommun. Även här är Skövde kommun bäst i Sverige med 62 procent svensk råvara (Landets kommuner ligger i snitt på 41 procent). Samhällsbyggnadsförvaltningen bör föreslå startvärde för andel svensk råvara och samtidigt tydligt sätta nivåer för den förväntade progressionen – allt i nära samverkan med politiken och dess viljeinriktning.

Våra partier står för valfrihet varför eleverna i förskolan, grundskolan och på gymnasiet alltid ska kunna välja mellan animaliskt eller vegetariskt protein för sin måltid

Vi önskar även på sikt införa ett Dynamiskt Inköps System (DIS) som möjliggör för lokala producenter att erbjuda sina varor för försäljning i mindre partier. Som kommun måste vi vara öppna för att stötta vårt lokala näringsliv. Ett första steg kan vara mot våra förskolor som har egen produktion och egen personal med stort egenbestämmande över inköp och meny.

Vi ska värna om ingångna avtal och affärsrelationer. Införandet av en uppdaterad kostpolicy och riktlinjer för livsmedelsupphandling införs succesivt vid ny upphandling och avtalsskrivning.

Viktigt vid en ny upphandling är också att hänsyn tas till transporterna och att man verkar för fossilfria fordon alternativt fordon som drivs med HVO100 eller biogas. Vi som kommun ska dessutom vara flexibla i lokaler och tidpunkter för mottagande av varor som en del i optimering av logistik och hållbarhet

Varför följande föreslås:

Att: Teknik och griftgårdsnämnden utarbetar en uppdaterad kostpolicy utifrån ovan ståndpunkter i samverkan men Kommunstyrelsen och Upphandlingsavdelningen

Tranås 2025-02-26

Mats Holmstedt (M)
Gruppledare

Mats Antonsson (KD)
Gruppledare

Erik Nygårds (L)
Gruppledare

Thorbjörn Johansson (SD)
Gruppledare